

Referat fra møte i faglig råd for bygg- og anleggsteknikk (FRBA)

13. februar 2013 kl. 11:30 - 15:30
Utdanningsdirektoratet, møterom 5 i 1. et.

Innkalt

Medlem

Jørgen Leegaard
Thomas Norland
Fred Arild Gyldenås
Halvor Langseth
Marie Granøien
Helge Haukeland
Jarle Kristoffersen
Marit Alvin
Petter Høglund
Inge Rasmussen
Ola Ivar Eikebø

Representerer

BNL
BNL
MEF
Fellesforbundet
Fellesforbundet
Arbeidsmandsforbundet
Fagforbundet
SL
Utdanningsforbundet
Utdanningsforbundet
KS

Fra Utdanningsdirektoratet

Kari Fyhn Avdeling for fag- og yrkesopplæring

Meldt forfall

Anne Jensen NHO Service
Runar Kjellstad Nygård Elevorganisasjonen

Dagsorden

1	Godkjenne dagsordenen og innkallingen til dagens møte <i>Vedtak:</i> Rådet godkjenner dagsordenen og innkallingen.
2	Godkjenne referatet fra møtet 12. desember 2012 <i>Vedtak:</i> Rådet godkjenner referatet fra møtet 12. desember 2012.
3	Orienteringssaker • Byggdrifterfaget Kunnskapsdepartementet har vedtatt å opprette byggdrifterfaget som nytt lærefag. Utdanningsdirektoratet begynner nå arbeidet med å lage læreplan for faget. • Rapport om HMS-opplæring Problemstilling: <i>Er dagens HMS-opplæring i videregående skole for byggfag mangelfull, og eventuelt hva må endres?</i> • Høring - nye læreplaner i valgfag for ungdomstrinnet fra skoleåret 2013/2014 Denne høringen omfatter læreplaner i valgfagene - Levande kulturarv - Trender og forbruk - Natur og miljø - Demokrati i praksis - Med verda som mål - Innsats for andre - Trafikk Høringsfristen er 25. februar 2013. Her finner du høringen: http://www.udir.no/Regelverk/Horinger/Saker-ute-pa-horing/Horing-nye-lareplaner-i-valgfag-fra-skolearet-2013-2014/ • Høring om justering av læreplaner for engelsk, matematikk, naturfag, norsk og samfunnsfag Utdanningsdirektoratet har sendt på høring forslag til justerte læreplaner for de gjennomgående fagene engelsk, matematikk, naturfag, norsk og samfunnsfag i grunnskolen og videregående opplæring. http://www.udir.no/Regelverk/Horinger/Saker-ute-pa-horing/Horing--justering-av-lareplaner-for-engelsk-matematikk-naturfag-norsk-og-samfunnsfag/ Som det fremgår av vedlagt dokument bes de faglige rådene om å vurdere om justeringene i læreplanene bidrar til å tydeliggjøre de grunnleggende ferdighetene som redskap for læring og utvikling i skole, arbeid og samfunnsliv. Høringsfristen er 5. mars 2013.

	• Halvor Langseth har sendt ut rapporten "Om potensialet for å få bedriftene til å ta inn flere lærlinger – En kartlegging av norske bedrifters vurdering av lærlingordningen", som NIFU og Fafo nylig har publisert. • Halvor Langseth orienterte om fellesmøtet 6. februar 2013.
4	Forsøket med vekslingsmodell i Oslo Anita Tjelta og assisterende rektor ved Sogn vgs., Anja Teig, presenterte forsøket med vekslingsmodell i tømmerfaget.
5	Bruk av læreplan i CNC-maskineringsfaget Vg3/opplæring i bedrift for trevarebransjen Mekanisk industri har gitt negative signaler på at trevarebransjen tegner lærekontrakt innen CNC-maskineringsfag, og at praksiskandidater innen trevarebransjen tar prøve etter § 3-5 etter denne læreplanen. Det hevdes at læreplanen ble utarbeidet til bruk for mekanisk industri, og at fagpersoner innen trevarebransjen ikke er kompetent til arbeid innen mekanisk industri. Trevarebransjen på sin side hevder at industrien har endret seg, og at CNC-maskiner er like mye brukt innenfor materialene plast, kompositt og tre som i metall. Fylkeskommuner har behandlet godkjenning av lærekontrakter og oppmelding til prøve for § 3-5 kandidater ulikt. Videre har prøvenemnda i flere fylkeskommuner ikke villet godkjenne prøvestykker fra trevarebransjen. Utdanningsdirektoratet har, etter henvendelse fra trevarebransjen og Faglig råd for teknikk og industriell produksjon (FRTIP), uttalt at læreplanen i CNC-maskineringsfaget er materialuavhengig. I brev datert 12.12.2012 ber Utdanningsdirektoratet FRBA og FRTIP om å ta stilling til tre mulige løsninger og vurdere hvilken av dem som bidrar til en hensiktsmessig bruk av læreplanene og videre utvikling av opplæringsmulighetene innen trevareindustrien. FRBA diskuterte henvendelsen fra Utdanningsdirektoratet. <i>Vedtak:</i> FRBA slutter seg til forslaget fra FRTIP om å opprette en felles arbeidsgruppe som skal vurdere problemstillingen. Thomas Norland vil representere FRBA. Jørgen Leegaard og Halvor Langseth vil i tillegg foreslå en ekspert hver fra hhv. arbeidsgiver- og arbeidstakersiden i trevarebransjen.
6	Spørsmål fra Fred Arild Gyldenås om evaluering av fagprøven I rådsmøtet 12.12.2012 viste Fred Arild Gyldenås til innspillet rådet ga til direktoratet 16.6.2010 om yrkesteoretisk prøve og evaluering av fagprøven. Gyldenås etterlyste en tilbakemelding fra Udir. Udir informerte om status i saken. Rådsmedlemmene diskuterte hvordan rådet bør ta saken opp på nytt. Rådet mener fremdeles at det er behov for en egen yrkesteoretisk prøve. Den bør foreligge i en versjon og være obligatorisk for alle uavhengig av om de går opp til fag-/svennerprøve som ungdomslærling, voksenlærling eller praksiskandidat. Rådet er ikke fornøyd med arbeidet direktoratet så langt har lagt ned i å evaluere fagprøven. Kvalitetssikringen av det siste leddet i opplæringen – fag-/svenneprøven – er etter rådets vurdering ikke god nok, og det må myndighetene ta tak i. Rådet ønsker at Utdanningsdirektoratet skal sette saken opp på dagsordenen igjen, og vil arbeide videre med den i neste rådsmøte. <i>Vedtak:</i> FRBA konstaterer at det ikke har fått svar fra direktoratet om problemstillingen, og vil på ny ta opp behovet for en yrkesteoretisk prøve og en nasjonal standard for fag- og svenneprøven. Saken settes opp igjen på neste rådsmøte. Sekretær vil lage en oversikt over tidligere vedtak rådet har fattet som berører saken.

7	Arbeidsgrupper i FRBA I nytt mandat for de faglige rådene åpnes det for at de ved behov kan trekke inn ytterligere spisskompetanse og opprette arbeidsgrupper. Udir ber det enkelte faglige råd vurdere behovet for å opprette slike arbeidsgrupper i 2013, og utarbeide budsjett for ev. grupper. Følgende prinsipper gjelder: • Udir dekker reise og eventuelle overnattingsutgifter for deltakere i arbeidsgrupper. • Udir dekker ikke tappt arbeidsfortjeneste for deltakere i arbeidsgrupper. • Arbeidsgruppene må selv forestå innkalling, referat og skrivearbeid og rapportering til det faglige rådet. • Arbeidsgruppemøter er møter for å fordele arbeidsoppgaver, koordinere innspill og drøfte problemstillinger. Medlemmene må påregne en del arbeid mellom arbeidsgruppemøtene. • Arbeidsgruppemøter legges så langt det er mulig i forkant/etterkant av rådsmøter. FRBA vurderte behovet for å opprette arbeidsgrupper i rådet i 2013. <i>Vedtak:</i> <i>FRBA ønsker å opprette en arbeidsgruppe sammen med FRTIP som skal vurdere CNC-spørsmålet (se sak 5), og en gruppe som skal vurdere ev. oppfølging av den kommende stortingsmeldingen om Kunnskapsløftet. Rådet ønsker også å ha mulighet til å opprette grupper som kan gjøre nødvendig forarbeid og foreslå problemstillinger rådet kan ta for seg.</i>
8	Høringer om kryssløp i yrkesfaglige utdanningsprogram Utdanningsdirektoratet har sendt på høring forslag om kryssløp fra Vg2 industriteknologi til Vg3 industriell matproduksjon og kryssløp fra Vg1 TIP til Vg2 anleggsteknikk. Direktoratet ønsker tilbakemelding på: 1) forslag om kryssløp fra Vg2 industriteknologi til Vg3 industriell matproduksjon 2) forslag om kryssløp fra Vg1 teknikk og industriell produksjon til Vg2 anleggsteknikk Begge forslagene har høringsfrist 5. april 2013. Her finner du høringen om kryssløp fra Vg2 industriteknologi til Vg3 industriell matproduksjon: http://www.udir.no/Regelverk/Horinger/Saker-ute-pa-horing/Horing---kryssløp-fra-Vg2-industriteknologi-til-Vg3-industriell-matproduksjon/ Her finner du høringen om kryssløp fra Vg1 TIP til Vg2 anleggsteknikk: http://www.udir.no/Regelverk/Horinger/Saker-ute-pa-horing/Horing---kryssløp-fra-Vg1-TIP-til-Vg2-anleggsteknikk/ FRBA vurderer forslaget om kryssløp fra Vg1 TIP til Vg2 anleggsteknikk. Rådet behandlet søknaden i februar 2012 og fattet da følgende vedtak: <i>Læreplanen for Vg1 TIP inneholder svært mange kompetansemål som er relevant for Vg2 anleggsteknikk. Bransjen har behov for flere fagutdannede. FRBA støtter derfor søknaden.</i>

	<i>Vedtak:</i> <i>FRBA vil avgi høringssvar i sak 2 om kryssløp fra TIP til Vg2 anleggsteknikk. FRBA støtter fremdeles søknaden, og vil bruke teksten fra februar 2012 i høringssvaret.</i>																		
9	Høring om lokalt gitt muntlig eksamen Udir ber rådet om å besvare spørsmålene i høringsbrevet. <i>Vedtak:</i> <i>Rådet ønsker ikke å uttale seg fordi saken er av generell karakter. Partene vil fremme sine standpunkt i SRY.</i>																		
10	Europass fagbeskrivelser Utdanningsdirektoratet vurderer å gjøre endringer i kapittel 6 i Europass fagbeskrivelser (Godkjente måter å oppnå fagbeviset på). Før direktoratet tar endelig stilling til endringen er det ønskelig at de faglige rådene vurderer endringsforslaget. Rådsmedlemmene diskuterte forslaget de hadde fått tilsendt. <i>Vedtak:</i> <i>Rådet støtter endringsforslaget, men mener at det bør stå at praksiskandidater må ta en yrkesteoretisk prøve før de kan gå opp til fagprøve.</i>																		
11	Møteplan <table border="1"> <thead> <tr> <th>Dato</th> <th>Arrangement</th> <th>Tema</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>18.-19.4</td> <td>Fellessamling faglige råd og SRY + rådsmøte</td> <td></td> </tr> <tr> <td>26.6</td> <td>Rådsmøte og sommeravslutning</td> <td>Stortingsmeldingen om Kunnskapsløftet</td> </tr> <tr> <td>16.9</td> <td>Rådsmøte</td> <td></td> </tr> <tr> <td>30.10-1.11</td> <td>Fylkesbesøk Hordaland</td> <td></td> </tr> <tr> <td>10.12</td> <td>Rådsmøte og juleavslutning</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Dato	Arrangement	Tema	18.-19.4	Fellessamling faglige råd og SRY + rådsmøte		26.6	Rådsmøte og sommeravslutning	Stortingsmeldingen om Kunnskapsløftet	16.9	Rådsmøte		30.10-1.11	Fylkesbesøk Hordaland		10.12	Rådsmøte og juleavslutning	
Dato	Arrangement	Tema																	
18.-19.4	Fellessamling faglige råd og SRY + rådsmøte																		
26.6	Rådsmøte og sommeravslutning	Stortingsmeldingen om Kunnskapsløftet																	
16.9	Rådsmøte																		
30.10-1.11	Fylkesbesøk Hordaland																		
10.12	Rådsmøte og juleavslutning																		
12	Eventuelt - Utdanningsdirektoratet skal med bakgrunn i oppdragsbrev 33-12 vurdere konsekvenser av og utvikle modeller for en eventuell implementering av ECVET i Norge. Direktoratet har bedt de faglige rådene om å foreslå aktuelle personer fra sitt respektive råd til en arbeidsgruppe. På bakgrunn av forslagene vil utdanningsdirektoratet velge to medlemmer til arbeidsgruppen. FRBA foreslo Thomas Norland fra FRBA og Liv Christiansen fra FRTIP. - Utdanningsdirektoratet holder på å revidere retningslinjene for samarbeidet mellom SRY, de faglige rådene og Utdanningsdirektoratet. Et utkast til nye retningslinjer vil bli distribuert per e-post. Sekretær ba rådsmedlemmene sende ev. tilbakemeldinger innen 4. mars. - Marie Granøien ønsket informasjon om hvilke rutiner som gjelder dersom rådsmedlemmer ønsker å delta på eksterne konferanser. - Ola Ivar Eikebø hadde synspunkter på teorikrav/praksiskandidateksamen. Han vil sammenfatte disse i tekst rådet kan bruke i den kommende debatten																		

om eksamen (se sak 6).

- Utdanningsdirektoratet har fått et oppdragsbrev fra KD om å sende på høring saken om gjennomgående dokumentasjon. Jørgen Leegaard ba rådet om gi AU fullmakt til å skrive et brev til direktoratet. I brevet skal det stå at rådet ønsker bli hørt i saker som gjelder gjennomgående dokumentasjon, og at rådet ber om å bli kontaktet før høringen skrives ferdig og sendes ut. Rådet ga AU fullmakt til dette.